

JORNADES EMOCIONANTS

El nostre diari i el procés contra el Govern de la Generalitat

Guió del moment

LA LLEI DE PREMSA, ENCARA

Contra tota la Premsa de la República, absolutament tota, en un front impressionant, es quadra ahir «El Debate» per a fer aquesta afirmació: «Hi haurà Llei de Premsa!»

Ho diu «El Debate», en un article que per la seva intolerable flamenqueria —passi la paraula— mereix els honors de l'antologia. Ja veurem què té raó. Si tota la Premsa reunida, el Parlament i l'opinió pública, o la Companyia de Jesús. Confessem que no ens fem excessives il·lusions. Sobre antecedents en la història i en l'anecdota política d'aquests últims temps perquè hagi d'alarmar-nos aquesta afirmació del diari de la CEDA, a desgrat dels bons desigs —que per ara no passen de tals— del ministre de la Governació, senyor Portela Valladares.

«Hi haurà Llei de Premsa!», s'afirma, amb no sabem quina ressonància del «Tres tasses!», intolerable. L'afirmació coincideix amb l'acord del Govern d'introduir algunes petites modificacions en el Projecte Vaquero —defensat per Gil Robles a tot event—, i amb el projecte de tornar-lo immediatament a les Corts per a la seva discussió, començant —diu la informació— els partits governamentals a la disciplina. Caldrà estar atent a les sessions de la pròxima setmana. Hi ha pressa, a desgrat de tot, per tapar la boca dels periodistes, donant l'aparença normal d'un text legal a la funció arbitrària d'una mesura governativa: la censura.

La nota optimista registrada per la majoria de la Premsa, en constatar el fràs parlamentari del Projecte de Llei, s'haurà esvaït en poques hores. Aquí hi ha l'anunci del Govern i l'afirmació de «El Debate». Hi haurà Llei de Premsa! El diari de la Companyia de Jesús n'és el seu de dit mantenedor. Ha propugnat per la Llei sempre que les dretes o la dictadura han esclavitzat el país. La demanava amb la monarquia, abans del 1923. S'esgarriamella, en llargs articles, durant la dictadura. En canvi, no tinguérem el gust de sentir el diari de la Companyia de Jesús durant el gloriós bienni. Aleshores, no. Al contrari. Al socaire de la desmesurada tolerància dels Governadors Azana, «El Debate» clamava cada dia contra la «tirania» dels governants i contra les «injustícies» de què es feia objecte als P. P. Jesuïtes i a la seva tropa. D'aquella etapa del periodisme dels deixebles del senyor Herrera és la campanya.

I política contra els horrics de les esquerres; la innòbvia propaganda de l'enxufisme aplicada als socialistes; els articles més reeixits d'Angulo contra els homes de la Generalitat.

De «El Debate» són aquestes paraules, publicades el dia 15 d'abril: «El rey ha salido de Madrid sin firmar documento alguno. No ha habido, pues, abdicación ni renuncia.»

«Dos consideraciones nos inspira este hecho. Es la primera que nadie puede exigir al monarca que realice un acto que pugna con sus convicciones. Depositario de un título y unos derechos que no pertenecen al solo, su renuncia no es secuela obligada de su salida del territorio español.»

«La segunda es que don Alfonso XIII sigue siendo rey de España. Porque la paz de su pueblo en estos momentos lo exige, deja el trono, y cede el paso a la República. Si ésta logra consolidarse en un ambiente de paz y justicia, esos derechos del rey, hoy en suspenso, acabaran por considerarse caducados. Y si los negocios públicos no caminassen por los senderos de paz y prosperidad, que somos los primeros en desear, España contaría siempre con una reserva que permanece intacta, merced a la digna y serena actitud del rey.»

Ara, quan s'ha operat una subversió en la vida de la República, producte de causes que no podem escatir, i quan al Govern hi ha cinc ministres de la C. E. D. A., ara és l'hora que aquesta gent reclami peremptòriament una Llei de Premsa, contra aquesta Premsa d'esquerres prou honrada, prou honesta, prou digna.

Si no és contra això, contra què va adreçada la famosa Llei de Premsa de «El Debate» i de la Companyia de Jesús? «Si no és per castigar infamies que no existien ni han existit mai —com a periodistes d'esquerra ho diem a plena veu i amb la cara ben alta!— què és el que es vol castigar o reprimir amb la Llei que s'aprovarà?»

Havia de proclamar-se la República; havia de formular-se per a Espanya una Constitució àmplia i lliure com la del 1931; havíem de viure l'any 1935

per veure aquesta Llei de Premsa que substituïx, quan el Govern no cregui oportuna la seva aplicació, el règim de censura.

El Govern haurà vist que tot el país —Premsa, Parlament, opinió— està en franca pugna amb el disseny. És suficient per a nosaltres i per a un governant amb consciència de la seva missió. «El Debate», però, afirma que hi haurà Llei. Vegem-ho. No és impossible que l'opinió del diari vaticani pesi més que tot el país en pes. Però allà tots amb les consciències. Potser perquè sabem la nostra força —que tard o d'hora es manifestarà sempre— als periodistes republicans ens sobra encara orgull per anar a la presó i per afrontar, contra la Companyia de Jesús, totes les batalles que calguin.

Espereu amb atenció el curs del dissortat Projecte. De portar-se endavant serà un atemptat més a la llibertat que la democràcia republicana haurà de carregar al complet. Caldrà pensar que potser, en efecte, a l'hora oportuna s'haurà d'impossibilitar per sempre, i a costa del que sigui, el patrimoni exclusiu dels qui avui demanen l'aprovació de la Llei.

La Llei contra la Premsa

Els diaris madrilenys continuen comentant el projecte patrocinat per «El Debate»

Madrid, 18. «La Libertad» «Reacciona de la ley-mordaza» «A què coincidència de judici llegit ayer el Gobierno cuanto al Estatuto de «El Debate». Se ignora: más no es fácil de presumir. Hasta hoy, la teoría del boquete va triunfando contra las ideas republicanas. Siempre, a la postre, asoma el boquete por el cual se desliza, conforme a la voluntad, quienes jamás lograron tener analogía preponderancia con la monarquía.

Por ello, el martes, o cuando sea, el Estatuto que recoge las normas del jefe invisible de Acción Católica resurgirá en las Cortes, pese al unánime repudio de los que no llevan un gorro frigio sobre la corona real.

Para las huestes del omnipotente Sr. Herrera no importa el desdén de la Cámara para con el engendro absolutista. Ni la oposición de todos los periódicos no enfundados al espíritu director del Sr. Herrera. Ni la hostilidad que todos los españoles cultos atestiguan a la ley-mordaza. El Sr. Herrera manda insistir, y los suyos insisten. Que así nos vemos al cuarto año de República, laica, democrática y establecida sobre bases de opinión pública.

No detiene al Sr. Herrera y a sus amigos el advertir como, dentro de la minoría radical, se rechaza catebóricamente el Estatuto de «El Debate». Hay que insistir, e insistiendo, quien sabe si se dará con el «boquete» por donde deslizará. Al fin y a la postre, ¿quiza otra cosa la tropa de «El Debate» desde que se nos

Hi haurà Llei de Premsa! — diu «El Debate»

«El Debate»: «Habrà ley de Prensa... «Demasiado regocijo, para ser real, es el que testimonian ciertos periódicos de izquierda por lo que ellos llaman retirada del dictamen sobre ley de Imprenta que ha empezado a discutirse en las Cortes. Les engaña su buen deseo. Habrá ley de Prensa. Y esto no lo decimos en virtud de un conocimiento singular de las cosas, ni por probar nuestra

LA CAUSA CONTRA EL GOVERN DE LA GENERALITAT

El senyor Lluhi marxà ahir al matí cap a Madrid

Amb el ràpid, sortí ahir al matí, cap a Madrid — degudament acompanyat en la seva qualitat de detingut —, el conseller de Justícia del darrer Govern de la Generalitat, senyor Joan Lluhi i Vallescà, el qual n'ingressà a un punt de dotze de la nit.

El conseller Lluhi, pocs moments abans de prendre el ràpid de dia que havia de conduir-lo a Madrid, on serà reintegrat a la presó, amb els seus companys del Consell de la Generalitat, en espera de la causa de la qual s'acumula per als primers dies de la pròxima setmana. Entre altres, acompanyarà Lluhi el senyor Pi i Suñer, alcalde popular de Barcelona; Vilalta, ex-conseller municipal; Frontera, últim alcalde popular d'Hospitalet; Gubern, secretari particular del conseller, i altres persones.

(Foto Puig Ferran)

setmanes al seu domicili d'aquesta ciutat en règim de presó atenuada, autorització que li fou concedida amb motiu d'haver de donar a l'illuminat la seva distingida esposa.

Davant la proximitat de la vista de la causa que ha instruït el Tribunal de Garanties contra els membres del Govern de Catalunya, el senyor Lluhi ha estat traslladat novament a Madrid on reintegrarà a la Presó Model.

Rot i que la seva sortida no s'havia fet pública amb temps, acudí al Parador del Passeig de Gràcia, bon nombre d'amics polítics i particulars del senyor Lluhi els quals li tributaren un cordialíssim acompanyament que el nostre estimat amic agrai visiblement emocionat.

Entre els que anaren a acomiadar el senyor Lluhi hi varem veure — per incloure en un, tots els noms — el darrer alcalde popular de Barcelona senyor Carles Pi i Suñer.

Arribada a Madrid

Madrid, 18. — Aquesta nit, en l'èxpres, arriba, procedent de Barcelona, l'ex-conseller de Justícia de la Generalitat senyor Lluhi.

aptitud per a la profecia. Habrà ley de Prensa porque no tiene más remedio que dictarse una ley que ponga a salvo los derechos del Estado y los derechos de los periódicos, que siempre hemos procurado defender, y que de ninguna manera se atacan mejor que extendiéndolos hasta el infinito, sin trabar ni responsabilidad.

Habrà ley de Prensa, porque la debe haber y porque son ya muchos los votos a favor que ya obteniendo. ¿Que sorpresa para quienes imaginan que no se están empujando mas que votos en contra, sin ver la eficacia que ciertos votos de esos pueden tener para ser considerados como votos en pro? Es significativa tan alegres precipitaciones. Es significativo que, como quien está en el secreto, declaren ya que serán los que son los que obligan a declarar públicamente el nombre del propietario o propietarios de un periódico, con todos los cambios que experimenten y todos los traslados de acciones que se registren.

Habrà ley de Prensa, porque en el Gobierno no figura ninguno de los hombres que suspendían los periódicos por centenares, manteniéndolos amordazados a capricho, sin declarar las razones de ello, ni poder exhibir una culpabilidad que justificar, la medida. Esos hombres están ahora entre los que no quieren la ley.

Lo mismo que les estorbaba para gobernar, les estorba ahora para preparar la revolución y para mantener un ambiente de inquietud. Habrà ley de Prensa, pues. Hay fenómenos sociales y políticos que no hemos inventado nosotros y que dejan sentir su influjo de manera innegable. Lo que nadie con responsabilidad puede admitir cómo se recuerdan las palabras del ministro de la Gobernación? — es libertad para incitar a los delitos, para glorificar los delitos. Y si esa libertad se suprime, ¿para qué se recogían al-

(Passa a la pàg. 7)

Manifestacions de l'auditor

El diputat al Parlament de Catalunya senyor Tauler, en llibertat provisional

En rebre, ahir al migdia, els periodistes l'auditor accidental, senyor Ignasi Grau i Singlas els manifestà que havia aprovat la llibertat provisional del diputat al Parlament català senyor Joan Tauler processat en mèrits de la causa que instrueix el coronel senyor Pere Escalera.

També digué que havia aprovat i confirmat altres propostes de llibertat que li havien estat presentades pels jutges militars, aclarint respecte d'aquest assumpte, que els esmentats jutges proposen a la primera autoritat judicial les llibertats que poden ésser concedides, cosa que entra de ple en les seves facultats, però que la resolució definitiva — acaba dient — de la concessió demanada pels jutges és solament de la incumbència de l'auditor.

Com es recordarà, el senyor Tauler es trobava en presó atenuada al seu domicili.

Per la nostra part hem d'afegir que a darrera hora d'aquesta nit encara no havia estat comunicada la decisió al nostre amic Tauler, el qual continuava per tant vigilat en el seu domicili d'acord amb el règim de presó atenuada.

La salut de Ferran de los Ríos

L'ex-ministre socialista abandonarà per una temporada les seves activitats polítiques

Madrid, 18. — L'ex-ministre socialista senyor Ferran de los Ríos es troba delicat de salut.

Els metges li han aconsellat que es dediqui, durant una temporada, a fer cura de repòs, puix que el traspàs de la vida pública i les seves activitats culturals contribueixen considerablement a minvar la seva salut. El senyor de los Ríos, atenent les indicacions de la ciència, es disposa a portar a terme una època de repòs durant la qual no intervingrà en cap labor política.

Catalunya i Poblet

«Oh, quin error el dels homes de dreta —clergues o seglars— que aquests dies aprofiten la restauració del monestir de Poblet per a blasmar injustament i inoportunament dels homes d'esquerra! En l'etapa actual de la seva existència, Poblet ha estat un lloc d'unió entre els catalans de diversa significació política i ideològica. L'amor a les pedres pobletanes, record de les múltiples glòries i de les múltiples tragèdies de Catalunya, ha fet convergir els esforços d'homes de tendència i de creences diferents en l'obra benemèrita de la restauració d'aquell gran monument català d'història i d'art. I heus ací que, sense cap motiu, sense cap prèvia agressió per part dels esquerristes catalans, esclata de sobte una ofensiva dretista que fa servir el cas de Poblet per a condemnar amb frases roents i injurioses les idees i els homes d'esquerra.»

El canonge Carles Cardó, amb l'amistat personal del qual ens honorem, ha posat recentment la seva prosa bategant i apassionada al servei d'aquesta estranya, extemporània i imprudent ofensiva. El seu article d'ahir a La Veu de Catalunya és d'una injustícia tan notòria i d'una agressivitat tan orba, que aquells paragrafs seus, on el cremor d'una brasa interna arborà l'estil, semblen trocs encesos i vermelles, que s'alcen amenaçadors per tornar a calar foc al monestir.

Els patriotes d'esquerra hem vist amb profunda emoció i amb interès constant el ressorgiment de Poblet, i estímem els valors perennes d'aquelles pedres. Els nostres homes, quan han pogut fer-ho, han cooperat a l'acció admirable d'Eduard Toda. Nosaltres hem seguit d'any en any el redreçament dels murs, la recomposició de les tombes i de les escultures, la tornada de l'aigua viva a les fonts refetes, la reaparició de les vidrieries en les finestres que restaven espantosament badades com conques d'ulls buidats... I ara surten uns homes plens d'ira i de fúria que sembla que ens vulguin treure del cos pobletà, que pretenen allunyar-nos-en, que ens declaren culpables de la dissort del convent i indignes d'alegrar-nos d'aquell miracle de resurrecció.

L'ofensiva de la dreta ens ha sorprès. Es una veritable provocació a la baralla. Molts dretistes que han predicat la solidaritat nacional dels catalans i la treua de les rancúnies en les hores constructives o reconstructives, avui prediquen i practiquen el destriment i l'odi. No deixen cap espai, ni el més elevat, a la col·laboració catalana en servei de la pàtria de tots i de sempre. I la contemplació de les ruïnes de Poblet que es redrecen, els inspira, no pas el sentiment de la unitat catalana ni el propòsit de l'esmena de veïls errors, sinó l'impuls d'una envestida implacable contra uns catalans que no han dit ni han fet res contra la restauració del cenobi, que amb paraules i amb actes hi han ajudat patriòticament.

«Quin mal esperit inspira aquesta ofensiva? Tot fa creure que és un espert foraster. La follia de les dretes espanyoles s'ha encomanat a molts dretistes catalans, fins a molts catalanistes. Déu els vol perdre, sens dubte, perquè els fa tornar folls.»

No ens esporugueix aquesta frenètica ofensiva dels dretistes. No retrocedirem, ni com a «cuerristas» ni com a catalans. No ens apartarem de Poblet. Els seus records i les seves pedres són tan nostres com d'ells. Són de Catalunya.

Si a la història de Poblet hi ha, al costat de glòries, crims i pecats, aquests no són pas tots dels incendiaris de l'any 1835. Hi ha pecats i crims de reis i d'abats, de nobles i de frares. ¿Que no coneixen la història del monestir de Poblet els nostres dretistes? Escritors catòlics que la coneixen bé, han dit que la destrucció de Poblet va ésser un càstig pels greus pecats que va cometre contra el cel i contra la terra, contra Déu i contra la Pàtria.

A. ROVIRA I VIRGLI

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

EL TEMPS. — A Catalunya el cel apareix amb molta nebulositat per les comarques del Pallars, conca de Tremp, Cerdanya, Empordà i costes de la Selva i Barcelona; per la resta del país està serè o amb molt pocs núvols. Els vents dominants són del sector W., forts per Urgell, pla de Lleida i camp de Tarragona. Durant les darreres 24 hores s'han registrat algunes precipitacions, però no tenen importància. El gruix de la neu: 88 cm. a Enlaira i 65 cm. al Port de la Bonalgu.

ANGEL OSSORIO
defensor de Lluís Companys

UNA INFORMACIÓ POLITICA SENSACIONAL

LA CONSTITUIRA LA VISTA DE LA CAUSA CONTRA EL PRESIDENT I CONSELLERS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

que es celebrarà a Madrid, davant el Tribunal de Garanties, el proper dia 27 i successius

la humanitat

DIARI DE LES ESQUERRES CATALANES

DEDICARA A LA VISTA UNA ATENCIÓ MAXIMA

El nostre director, Josep M. Massip, i el nostre corresponsal especial, Alard Prats, tindran personalment cura a Madrid de la informació, articles, incidències i aspectes de la interessantíssima vista.

El poble de Catalunya trobarà en les edicions extraordinàries de LA HUMANITAT, mentre duri la vista davant el Tribunal de Garanties, una informació de primer ordre i articles i comentaris apassionants sobre el fet més important, políticament, d'octubre ençà.

Un acte interessant a l'Ateneu de Madrid

EL SR. AZAÑA, ACLAMAT PEL PUBLIC, PRONUNCIA UN MAGNIFIC DISCURS

Madrid, 18. — Tingué lloc el divendres a la tarda, entre els senyors Manuel Azana i Ferran de los Ríos.

Oferí l'homenatge el senyor Francisco Vighi, les últimes paraules del qual foren acollides amb una nodrida salva d'aplausaments en proposar que l'Ateneu nomeni soci d'honor a l'homenatjat.

Després s'aixecà a parlar el senyor Manuel Azana enmig d'una llarga ovació i de visques entusiastes a la República del 14 d'abril. L'ex-president del Govern recordà la seva primera època d'ateneïsta, quan podia ésser un esenyoret oclós i li estava permès udecliarar de les coses agradables de la vida; quan prenia en broma gairebé tot el món i no estava conforme amb ningú, formant part d'aquella eterfilla de les forces vives, així anomenades perquè els seus elements components no feien res i dels quals Candamo deia que eren empleats de l'Institut de Reformes Socials.

El senyor Azana digué que els que més el divertien eren els oradors i els pedants.

Després glosà la campanya de l'any 1909, la conseqüència dels successos de Barcelona, en què l'Ateneu vibrà a l'unison de la consciència nacional, i digué que en aquella casa és on ell tingué les primeres lèpides amb el pròxim.

Manifestà la seva admiració per aquesta institució, que, al contrari d'altres institucions culturals, perdura a través dels anys i ja compta amb un segle d'existència, i afegí que fa en els seus salons on rebé les primeres mossagues dels senyors, que en altre forma, però amb el mateix fons, havia de trobar en la seva vida pública.

Retirat de l'Ateneu, tornà a ell quan el 1930 tornà aquesta casa a sintonitzar-se amb l'opinió pública, i explicà com deliberava el Comitè revolucionari en una sala a la porta de la qual escoltava la policia.

L'Ateneu és com una gota d'aigua, en la que lluiten les mateixes passions que en l'àmplia mar de la vida nacional, i després d'establir un admirable paral·lel entre aquestes dues, el senyor Azana digué que en l'Ateneu aprengué a tenir aquesta llibertat de judici que li ha permès tenir potser algunes equivocacions, però no fer mai res ridícul ni grotesc.

Finalment, entonà un emocionant cant als llibres i s'adherí a l'homenatge tributat a Bernard G. de Candamo.

Tots els assistents al dinar, posats dempeus, tributaren una unànime ovació al senyor Manuel Azana.

A continuació parlà el senyor Ferran de los Ríos, el qual digué que els comensals s'havien reunit per una sèrie d'apreciacions de valor objectiu, en retre a Candamo, un homenatge per un servei, fent un just i complert elogi de l'home lliurat al servei que presta.

Recordà que durant els vuit primers mesos de la República, la Biblioteca Nacional adquirí més llibres que en els darrers 30 anys, i que la de l'Ateneu ha augmentat el seu fons d'una manera considerable; però —afegí— no n'hi ha prou amb la biblioteca perquè l'Ateneu compleixi la seva missió, sinó que necessita també de la seva tribuna, encara que ha de seleccionar, passant per moltes proves, als qui l'hagin d'ocupar.

El discurs del senyor Ferran de los Ríos fou premiat amb una salva d'aplausaments, que es renovà quan s'aixecà a donar les gràcies al senyor Candamo, el qual feu un resum de la seva actuació i exposà els seus projectes amb frases velades per l'emoció, que foren aplaudides molt cordialment pel gran nombre d'admiradors que anit es reuniren amb ell per tal de compartir el so-

LES ESCRITURES

XIII Congrés Internacional de P. E. N. Clubs a Barcelona

LA NOSTRA BENVINGUDA

Benvinguts siuu, vosaltres, els que ateneu la crida del XIII Congrés Internacional de P. E. N. Clubs, honoreu avui Barcelona amb la vostra presència! Ambaixada espiritual d'una confraternitat de pobles elevada i intel·ligent; portadors d'una alenada de solidaritat humana, en el sublim sacerdoti de la ploma, LA HUMANITAT és coneguda a salutar-vos i retreure testimoni de la seva devot i simplicitat.

Novel·listes, poetes, filòsofs, polígrafs, pensadors assagistes, Barcelona, Catalunya, tan col·laboradors i encompresos, us obren els braços a tots sense distinció de races, creences ni ideologies. Els nostres vots són perquè de la vostra estada, entre nosaltres, us en resti un bell record i porteu a les vostres llars il·lustrats la magnífica impressió que volem.

INSCRIPCIONS

La Secretaria del Comitè Organitzador ha rebut les inscripcions dels següents autors catalans: Josep Maria de Sagarra, Carles Riba, Clementina Arderiu de Riba, Josep Maria López-Picó, Maria Teresa Vernet, Andreu Nin, Joan Llongueras, Tomás Garcés, Maria Manent, Francesc Sitja, R. Sureda, Sentís, Carles Soldevilla, J. Pous i Pagès, J. V. Foix, J. Carner Ribalta, Alfons Maseras, Joan Santamaría, Manuel Mariné, Marcel·lin Ollivier, Ramon d'Alós, J. F. Vidal Jové, etc.

Com es veu, sense distinció de començaments, els catalans es disposen a donar als escriptors estrangers una cordial acollida.

Continua oberta la inscripció de socis del P. E. N. i d'escriptors no adscrits al Club, a les oficines organitzadores del Congrés, Casal del Metge, Via Laietana, 31.

RECEPCIÓ I CONCERT AL CIRQUEO ARTÍSTIC

Gentilment convidats per la Junta del Cirque Artístic, els congressistes de la XIII reunió de Pen Clubs, assistiran a la recepció que es celebrarà al seu honor per aquella entitat cultural, demà, dijous, dia 20 de maig, a les deu de la nit.

Després de la reunió hi haurà un concert de cançons catalanes cantades per Concepció Badia d'Agustí i acompanyades per Robert Gerhard. El mestre Pau Casals, que assistirà a la festa, serà pregat d'acompanyar al piano algunes de les seves celebrades cançons.

Per invitacions, al Cirque Artístic i a les oficines organitzadores del Congrés.

LLEGIT...

ELS NOSTRES POETES

PERE TORROELLA. — Pròleg de Martí de Riquer, Catalunya, 1935.

Proseguim aquesta col·lecció la seva noble tasca de recollir el seu número 5 en evoca la figura i l'obra — en bona part bilingüe — d'aquest meritiós poeta de les darreries del segle XV, educat a Castella, però catalanitzat més tard en viure en contacte amb el dissortat Carles de Viana, del qual va ésser conseller.

La seva admiració per Ausiàs Marc fou tanta, que — com fa notar el pròleg — el digué a plagiar-lo. Poeta, però, Torroella envella les qualitats de poeta i una vastíssima cultura literària.

Els seus poemes que conté el fascicle són triats entre els més característics de l'autor, d'una llatinitat i d'una força que ocupen vint-i-dues pàgines i en el qual interviuen, a més de l'autor, mossèn Jaume March, Chartier, Pere Vidal, Vilanova, mossèn Arnau March, Marchant, Ausiàs March, Lope d'Estuñeyra, Ponç d'Ordal, Joan Garcia, Alfons Alvarez, Ingo López, mossèn Jordi Baccasset, Micer Otó, Joan de Torres, Arnau Daniel, Bernat de Ventadorn, Francesc Ferrer, Joan de Vagues, Joan de Duanyas, mossèn Joan de Castellví, Santafé, Guillem de Berguedà i Febrer, cada un dels quals s'expressa en la seva llengua.

La tasca del senyor Martí de Riquer, excel·lent i reeixida. Cal felicitar-lo.

RECORDS

I PRESENTIMENTS

per JOSEP M. MARLES Barcelona, 1935.

«Estels», «Delles», «Callu i Cendres», titula l'autor els tres reculls de poemes que ens ofereix en aquest volum, dedicat a la senyora Antonia Ventura, amant de la poesia i prolífaga en vers per Bernat M. Saló i Puig. Més que jutjar el temperament de Marles o posar adjectius a la seva poesia, preterim copiar-la. Així, a «Estels» trobem aquest: «Defalliment, que trobem meritiós: «Ja de voler el meu esperit és la... a dins la ment una frisança estranya no em deixa mai els somnis acabar. El cor em diu: Demà!... Però cada vegada el cor m'enganya!...»

Ho trobem bo de debò. Del grup «Estels» destaca una bona «Elegia» adreçada a la «venerable» Tarraco cunyida de fortes mulleres i un «Nocturn» on llegim:

Callats dormien els ocells, els arbres, els rierols de fina veu sonora... els estels rutilants en vetlla de tu em parlaven.

Quant als «Callu i Cendres», ens ha impressionat força «A la mort»: «T'heu dormit poc m'espigla, oh Mort, volubils com l'atzar, m'heu deixat el meu braç covard m'heu deixat el meu cor desmai. Potser ets llunyana i diminuta com un estel d'orient, o entre la brossa del camí et vigila la llarga ruta i com un lladre armada esperes per mi ignorat en un recort per devastar l'immens estol de les folles i quimeres».

O no hi entenem res, o Josep M. Marles és tot un Poeta.

ELS FANALS DEL MEU SANT per JAUME AGELET I GARRIGA :: Holanda, 1935.

Heus aquí un altre poeta. Ens ofereix un bell volum, exquisidament imprès i relligat per Joh. Enschedé en una tancat i bella edició. Aquelet és, així, en obres anteriors, fins a servir d'Oliva de Vilanova, Oxi de Son, de Windsor, d'Altès... Pa de Jaume Agelet. Les seves poemes són tan fines i delicades, ens han tant de perfum que l'elegerem.

ECOS

Fa cosa de vint anys, potser més, que Blasco Ibàñez va anar a l'Argentina. Del seu viatge va ésser-ne fruit un llibre, «Argentina i els seus grans», que aparegué sota el patrocini oficial, a peu car i amb una presentació sumptuosa.

Per aquell temps, també hi anà el nostre Rossinyol i va escriure «Del Born al Plata», de caire popular, com a edició, i escrit amb el to de sátira que tan bé sabia escriure.

De fet, entre els dos llibres hi havia discrepància. Allò que Blasco Ibàñez trobava bé i l'entusiasmava, a Rossinyol el feia riure i ho rebentava finament. Els dos llibres eren la cara i la creu d'un mateix viatge.

Heus aquí que una ciutat ha de trobar Rossinyol al Teatre Romea; sortim a parlar del llibre i aquell té feia remarcar la diferència entre el seu llibre i el de Blasco.

—No en feu cabal—va fer el gran Santiago, rient per sota el nas—, Penseu que aquell és un llibre de 50 pàgines i el meu... de vuit rals. Heus aquí la diferència...

El poeta francès Marcelle, mort recentment, a edat molt avançada, havia tastat totes les carícies i les upades de l'amor. Així, als seus darrers temps, l'havia tornat una mica misògin.

La seva misoginia era, però, benévola. Marcelle solia dir:

—Si tot el mal que hom diu de les dones fos cert... com les estimaria!

Jaume Miravittles a l'Associació de Periodistes

Ahir a la nit, en l'estatge social de l'Associació de Periodistes, l'escriptor Jaume Miravittles llegí uns capítols del llibre «6 d'Octubre», assaig històric de pròxima aparició.

La lectura dels capítols esmentats ens demostrà que ens trobem davant d'una obra de característiques distintes a les aparegudes fins ara, sense deixar de banda el reportatge agut i anecdòtic — els capítols «Després de novembre» i «6 d'Octubre», són en aquest sentit ben significatius —. Potria intentar donar una explicació política dels fets produïts el 6 d'Octubre. El capítol «Justificació històrica del 6 d'Octubre» situa els fets, no en el terreny actual i personalista que alguns han volgut fer-ho, sinó en un terreny de grans perspectives històriques.

Miravittles explicà els esdeveniments revolucionaris dels anys 1840, 1841, 1843, 1869 i 1873. Transcriu proclames i situacions històriques semblants, coincidint a les que es produïren el 6 d'Octubre, assenyalant la curiosa coincidència de cinc moviments revolucionaris iniciats a Barcelona precisament a la nit del 6 d'Octubre.

No volem parlar més —perquè possem «evaporar» l'interès d'un llibre jove, ardent, que ha de produir molta polèmica entre el moviment catalanista i la república de casa nostra.

El llibre sortirà a darrers d'aquest mes, ja que el pensament de l'autor és d'incloure-hi un capítol referent al procés del Govern de la Generalitat.

«El teu col·la nu humit, s'abrandava amb una vint morenora. Ton canít duu al broc, alfabrega encara fresca i és ple de brècia damunt el tou de cabell bru».

En recollir-hi tantes, si tinguéssim espai... No el tenim i ens limitarem a copsar, al vol, l'encisera mobilitat d'aquest «Cavall de carter».

«A cavall d'un cavall de carter, aurat, jo, minyó jeta via...»

L'enhorabona, Jaume Agelet i Garriga.

EXERCICIS D'ORTOGRAFIA CATALANA per A. INVERN I PI : Manresa, 1935.

Aquest tractat, utilíssim per a tots els que aspirin a escriure correctament la nostra llengua, va dedicat al nostre amic Joan Cases Sala i conté més de 140 exercicis gramaticals i nombroses pàgines de dictat, manllevades als millors estilistes, per a l'eficaz aplicació dels primers.

Completa l'obra un vocabulari de barbarismes freqüentment emprats, al costat dels quals figura el seu equivalent correcte.

Nom, adjectiu, verb, vocals neutres, lletres febles, síl·labes, accents, lletres geminades, sons, apòstrofs, dièresis, etc., tot això figura en aquest excel·lent llibre, ordenament explicat i resolt.

Escriptors, periodistes, funcionaris, tipògrafs, correctors de proves i, en general, tots aquells que estimin la llengua catalana aspirin a dominar-la ortogràficament, tindrán un precós auxiliar en l'obra d'A. Invern i Pi.

EL PONT DE BALAGUER (Monografia històrica) per D. CARROVE I VIOLA Edicions «Pla i Muntanya» Balaguer, 1935.

En un volum pulcrament editat, d'unes vintanta pàgines, amb profusió de fotografies, l'autor reix a interessar-nos en la vida històrica d'aquest pont, el qual, tot i gaudir de gran anomenada, no és prou conegut de tots els catalans. El senyor Carrove i Viola palesa condicions brillants d'historiador local, que no costaria gaire d'exemplar fins a l'historiador nacional, a jutjar per les seves dotes descriptives i la seriositat i solvència que es desprèn de tot el que escriu.

La història de Balaguer ha estat escrita i no pas superficialment. Però, tenint en compte que la història particular del Pont va tan lligada, en el curs dels segles, a la de la pròpia vila, que sembla tot u i el mateix, D. Carrove ha volgut dedicar al Pont els honors del seu treball monogràfic, que comprèn, a partir d'èpoques remotíssimes totes les glòries i les vicissituds per les quals ha passat la més important artèria vital balaguerina.

No dubtem que dintre i fora de Balaguer, la monografia de referència assolirà l'èxit a què és, en justícia, creditora.

Obra nova interessantíssima

Figures i perspectives de la Història del Pensament pel Dr. J. SERRA HUNTER

Preu: 2'50 pessetes

Administració i venda: LLIBRERIA CATALONIA --- 3, RONDA SANT PERE, 3

De J. K. Huysmans a Juli Verne, passant per Musset i Andersen

L'any 1935 és ric en commemoracions, sobretot a França. Havem assistit a la de «Germinal», de Zola, i totjust aquests dies s'ha iniciat la de Victor Hugo que durarà fins al juny, i ha aixecat una polseguera d'opinions favorables i desfavorables al Poeta de la «Légende des siècles». Hi ha qui compara l'efervescència actual, provocada pel nom del gran romàntic, a una segona batalla d'Hernani, tragèdia que, en ésser estrenada, va promoure un conflicte d'ordre públic en clàssics i anticlassics.

Oportunament dedicarem un o més articles al «Père Hugo» que la majoria dels intel·lectuals francesos malden perquè surti de la cava. Avui anem a ocupar-nos d'altres aniversaris que no han mogut tanta de soroll, però que són força interessants de recordar.

Començarem pel poeta Dorat, el bicentenari del qual es va escaure pel gener. Aquest agut i mordaç autor d'epigrammes va tenir serioses batusses, ploma en mà, amb els capdavanters del seu temps. Voltaire i La Harpe, per exemple, que no s'assemblaven pas gaire en res, coincidiren en les seves crítiques contra Dorat. Un dia, aquest va tenir coneixement d'uns versos satírics adreçats contra la seva persona, i a qui hom atribuïa a Voltaire. Sense pensar-s'hi massa, Dorat va improvisar aquest epigrama, que no voliem traduir, perquè el lector sap més francès que nosaltres:

«Grâce, grâce, mon cher censeur, Je m'exécute et livre à ta main vendue. Mais, par pitié, laisse-moi ma muse. Laisse en paix les amours, l'épigramme, l'ironie, moi, les fleurs de la muse. Je n'ai point, il est vrai, les fleurs de la muse, mais j'ai les fleurs de la muse».

Tres agréments: mals chacs a la vida. Si de més vers «l'églogue» Dorat va morir com un home. En prevenir-lo els metges que anava a fer, feu que el seu perqueru el salvés d'una bella festa. Mentre el figaro l'empolvorava, digué:

«Tinc avui cita amb la Mort, que és una dama. Sabré no fer-me esperar i presentar-me ben polit».

La seva amant se li llançà als braços en or, oïr, desfeita en plors. Ell la besava i va dir:

—Has fet molt bé al meu cor, però m'has despenjat una mica. Tot dient això, Dorat traspasà.

Dilluns passat dia 13, s'escaigueren vint-i-tres anys de la mort de J. K. Huysmans, el novel·lista contendent i arborat que després d'haver escrit, terribles anatemes contra l'Església, va convertir-se a la fe catòlica, i morí cristianament, envoltat dels sofriments més horribles, devorat per un cranc a la boca.

Els seus llibres més coneguts són «En rade», «La-bas», «Au rebours», «La cathédrale» i «L'oblate», tots ells formidables, escrits els primers en una prosa d'un naturalisme esferidor, compensat tanmateix per les excel·lències de l'estil i una erudició immensa que, a moments arriba a afegir-se.

Huysmans al fons dels fons, fou sempre un místic dintre i fora de l'Església. Sentia una passió incontrolada per l'Estat Mitjà i concebia a fons tot el que hom hagi pogut escriure sobre màgia i bruixeria. «La-bas» té un personatge central, Durand, que és Huysmans mateix en opinió dels assabentats.

Aquest inquiet protagonista s'apassiona per la tèrbola història del Mariscal Gil de Rais, el «Barba-blau» de la llegenda, i així dona peu a l'obra més gran de Huysmans, tractat de màgia negra antiga i moderna, on trobem les més enervadores i cruels descripcions de la perversió demoníaca del Mariscal, associada a capítols d'ambient contemporani, d'un erotisme molt pur i que parlen d'incubus i incubes, misses negres i contactes sexuals de Durand amb la vampírica senyora de Chantereine. Les figures del canonge Doctre, pontífex satànica, del seu antagonista Johannes, el màgic blanc, al·lucinat com el campaner Garhau, no tenen equivalent en la literatura moderna.

Huysmans visqué sempre conec i solitari. Va menjar sempre en restaurants de poc preu —als quals deia en els seus llibres satírics que aixequen binoves—, i en amor, no pas mai de les pobres mercenàries, les quals recorda sense gaire pietat. Fou sempre soroll, violent i agressiu i ningú no l'ha superat quant a omplir d'impropis aquell que l'entornava.

«Au rebours» és un dels llibres més desconcertants que mai s'hagin escrit. Gira entorn d'un sol personatge, Des Heintzels, el qual coneix l'èxit i el cas més característic de morbositat i neurosi que coneixem. Admirablement escrita i sostinguda de mà mestra la complicadíssima psicologia del personatge, l'obra arriba a pesar-nos com una llosa de plom. Destaquem els passatges on l'autor ens parla de pintura, de literatura, de cinema, de tot, l'allegoria fabricant de la «fil·la» la feixuguesa s'accentua en «la cathédrale», on l'autor, reconcentrant-se, poc a poc, amb l'Església, exterioritza el seu amor per les pompes litúrgiques, que tenen quelcom d'aquella màgia que li tenia el cor robat. En «L'oblate» trobem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

Funcionari tota la vida, als trenta anys de vida burocràtica li adreçem l'autoretrat de l'Huysmans convertit. Realment, els darrers anys de la seva vida va fer-se oblidat i arribà a cantar al cor de les esglésies.

«Política d'Esquerra a Catalunya»

«Després del 6 d'Octubre» — Política d'Esquerra a Catalunya — és el títol del llibre que en edicions passades anunciàvem com d'imminent publicació, del qual és autor l'advocat groní i alcalde de Girona en aquella data, Joaquim de Camps i Arboix.

Aquest llibre, al servei d'«Esquerra Republicana de Catalunya», és proposa glossar els imperatius del moment deduits de la pedrera de l'experiència i col·laborar a l'aspiració de superar la política del passat en l'esdevenidor.

«LLIBRES!» AUTOGRAFES, DIBUIXOS, AQUAREL·LES I el més important assaigment de GRAVATS de Barcelona. Exposició i venda a preus inversamentals a METROPOLITANA. Llibreria vella i Nova Canuda, 31 (balcons Sala Mozart).

JOCOS FLORALS DE SANTA EULÀLIA DE VILAPISCINA

El quart diumenge de juliol, que s'escau el dia 28, es celebraran els Jocs Florals de Santa Eulàlia de Vilapiscina de Barcelona, amb motiu de la seva Festa Major.

PREMIS ORDINARIS

Viola d'Or i Argent, a la millor poesia religiosa que canti l'ideal de la Fe. Ofert pel Rnd. Sr. Ecom de la Parròquia, Pere Camprodon.

Englantina d'Argent, a la millor poesia d'esperit patriòtic, sobre fets històrics o tradicionals, usatges o costums de la nostra pàtria. Ofert per l'Associació de Propietaris de Santa Eulàlia de Vilapiscina.

Flor Natural, a la més bella poesia que glosi l'ideal de l'Amor. Ofert pel Centre Moral Eulalienc.

Segons el costum establert d'antiguitat, el qui obtingui aquest premi haurà de fer-ne present a la dama de la seva lliure elecció, la qual, proclamada reina de la festa, lluirà els altres premis als qui en siguin guanyadors.

PREMIS EXTRAORDINARIS

1. 50 pessetes, del Dr. Josep Puig i Coromines, metge, ex-regidor de Barcelona, a la millor poesia en endecasil·labes heroics.

2. 50 pessetes, del Dr. Josep Carner, metge i ex-regidor de Barcelona, a la millor poesia de tema lliure.

3. 50 pessetes, del Rnd. Lluís Montfort, ex-econom de la Parròquia, a la millor composició en prosa de caràcter literari (excloues la novel·la i obra escènica).

4. Objecte d'art, del Sr. Climent Guix, tema lliure.

5. 75 pessetes, del Sr. Joan Marquet, a la millor poesia folklorica.

6. Objecte d'art, del Sr. Jaume Gaig, a la millor poesia pacifista que glosi els estralls de la guerra.

7. Premi del Club Deportivo Europa, a la millor poesia de caràcter festiu.

8. Objecte d'art, del senyor Joan Oliver, tema lliure.

9. 25 pessetes, del Dr. Francesc Boixeda, metge; tema lliure.

10. 25 pessetes, del Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, a la millor poesia que canti les glòries de Barcelona.

11. 25 pessetes, del Sr. Joan Pallí, president del mateix Centre, a la millor poesia humorística.

12. Objecte d'art, del Sr. Romuald Laporta, tema lliure.

13. 25 pessetes, del Sr. Josep Roman, a la millor poesia que enalteixi la virtut de la caritat.

14. Objecte d'art, del Dr. J. Iglesias; tema lliure.

CONDICIONS

Les composicions han d'ésser inédites, originals, anònimes i no premiades en cap certamen. Seran escrites en llengua catalana, a màquina i a una cara, de manera lliure, i tindrán a nom del Secretari (carrer Serrano, 21, Santa Eulàlia de Vilapiscina, Clutat), abans del migdia del dia 10 de juny, junt amb un plec dels que contindrán nom, adreça i telèfon i escrits al damunt el títol i tema corresponent.

La tamesa de composicions no es farà personalment.

Els membres del jurat no admetran cap indicació als treballs presentats.

No es concediran accésits i el jurat tindrà el dret de declarar deserts els premis quan no cregui convenient i concedir-los a altres composicions que pel seu mèrit se'n facin mereixedors.

L'assistència personal o delegada convenientment dels autors premiats serà precisa per a recollir els premis en l'acte de la Festa, que tindrà lloc a l'establiment de l'entitat organitzadora (Centre Moral Eulalienc, Passatge de Fabra i Puig, 377).

Que el Senyor us doni inspiració per a cantar amb esperit català els bels ideals de Fe, Pàtria i Amor, i a nosaltres discreció i justícia en judicar, i encert en premiar els més dignes.

Santa Eulàlia de Vilapiscina de Barcelona, 8 de maig del 1935.

Joaquim Sabat, president honorari; Ramon Sabat, primer president; Vicenç Coma-Solà, Miquel Alemany, Emili Granel, Narcís Corbera, vocals; Francesc de P. Garí i Aguiló, secretari.

fa un quart de segle que va desaparèixer del món dels vius, el precursor, vident, o com volguem dir-li, dels

dirigibles, dels submarins i dels avions. Cal creure que si ell, home pacífic, tornés a viure i veies el mal ús que els pobles fan dels estris que ell va predir, se'n tornaria al cel, enllà, condecorat d'haver-ne tingut la idea premonitòria.

Per avui ens limitem a recordar que

com que sobre Juli Verne, novel·lista, tenim la petulància de tenir idees pròpies que discrepen del que, en realitat, hom opina d'ell, pensant dedicar-li un extens comentari. Per avui ens limitem a recordar que

com que sobre Juli Verne, novel·lista, tenim la petulància de tenir idees pròpies que discrepen del que, en realitat, hom opina d'ell, pensant dedicar-li un extens comentari. Per avui ens limitem a recordar que

com que sobre Juli Verne, novel·lista, tenim la petulància

INFORMACIO DE L'ESTRANGER

La nostra subscripció

Victòria Kent a Barcelona

Ha estat a la nostra ciutat l'ex-directora general de Presons, senyora Victòria Kent, la qual ha sortit

Abans del míting de València

l'adam

CAMISES A MIDA DES DE

A Moscou ha caigut l'avió Màxim Gorki

AHIR FOU ENTERRAT
 PILSUDSKI A CRACOVIA

Per altra part es sap de bon font que altres molts alts funcionaris de la N.R.A. han expressat també llur desig d'esser substituïts pel juliol vinent.

asseig de Gràcia, 58 : Telèfon 80321

AMISES CORBALES

ARRERES NOVETATS D'ESTIU

PTES. AMB COLL I PUNYS

L'ORDRE
PUBLIC

Ahir al migdia el cap de policia rebé els periodistes i els digué que no tenia res de nou per a ells.

Rebé nombroses visites, entre les quals recordem el comandant de la guàrdia civil senyor Cardona, el magistrat senyor Fournier i diversos altres.

DETENCION
Uns agents de policia detingueren
els suposats autors i inductors d'un
robatori de joies començat a casa
de la Baixada de Sant Miquel. L'im-
port del robat ascendeix a uns cin-
c mil pessetes.

També trobaren les joies robades

MAS & ROCA
CAMISERS
BARNUSSOS NOVETAT
Des de 12 pessetes
VESTITS BANY LLANA
Des de 6 pessetes

Portaferriera, 24 i 28
Fontanella, 10

de «La del Soto del Parral» y «La de
manejo de rosas».

Barcelona. — Tarda i nit: «Arrriba
Còmica». Tarda i nit: «Al cantar
gallos».

Novetats. — Tarda: «La malquerida».

Nit: «Dolors de Aragó», «Los clavetes
de los Dolores».

Roma. — Tarda i nit: «Morena
ray».

Nou. — Tarda: «La plaça de San
Joan». Lili vol viures. Nit: «Del
raín la dona» «Reina».

Policierma. — Tarda: «Amores y sus
riesgos». Nit: «Oro y marfil».

Victoria. — Tarda: «La ronda de la
brusca i los inespensables». Nit:
«Los inespensables».

Tivoli. — Espectacles Internacional
i Raquel Meller.

Olímpia. — Tarda: «La Corte de Pa
rís». «El asombro de Dances».

Coliseu Pompeia. — Tarda i nit: «E

LA REGLA
SUSPESA

tornara ràpidament i sense pe-
rill amb PERLES FEMI.
Producte modern d'acció seg-
ra; no perjudica la salut.
Rebutgeu imitacions sense re-
sultats positius. De venda: Se-
galà, Dr. Andreu, etc., etc.

CINEMES

América. — «Deslices», «Maria Luísa de Austria» i «El secreto de María».

Actualitats. — Reportatges Fox
«El país de Bengala»
Asteria. — «Dedes», «As de Asen»
«Viva felicitat»
Avinuda. — «No es pecados, a
lette y sus papas» i «Casados
felices»
Barcelona. — «Viva Villal» i «La
noria de los cuentos de Hoffman»
Boss. — «Cruz Diablo» i «Madres
bastiadoras»
Bohemia. — «La generalitat», «CA
turados», «El novio de mama»
Broadway. — «Hoop-las», «El abogado
i «Cruz y espada»
Capitol. — «Caballeros de capa

Coliseum. — «Tres lanceros bengalíes».

Génitric Cinema. — El loco arado
 de los campesinos y «Una semana de soli-
 tudad».
 Gomtal. — «Nada más que una mujer
 mala», «La taberna» y «Una lancha
 en el mar».
 Gual. — «Música», «El hombre que
 prefirió de un beso a 100 hombres».
 Intensa. — «Caravans», «Sucedio un
 día».
 J. — «El bulle».
 Español. — «El experimento».
 «Agencia Hokay» y «Chico o chico».
 Espal. — «Amores en Hollywood».
 «Los pecadores» y «El tren de la
 noche».
 8474.
 Excelsior. — «La estrella del Moulin
 Rouge», «Sucedio una noche» y «El
 mundo de los niños».
 Fantasio. — «Frany» y «Chamús»,
 «El salmu».
 Fernal. — «La vida nocturna de
 París».
 los Dioses.
 Fox Nou. — «El mundo es mío»

Intim. — «La hermana San Sulpicio», «En el hospital» i «La chispa del guardarropa».

Laietana. — «La isla del tesoro», «And
Wickers» i «El pequeño rey».

Majesté. — «El tango en Broadway».

Crisis mundials. i «No es pecador».

Marina. — «Su mayor éxito», «La tra-
viesa molinera» i «El conquistador
irresistible».

Maryland. — «Massacre» i «Marinero
en tierra».

Metropol. — «Música en la sangre».

Mistral. — «El gavilán», «El con-
quistador irresistible» i «Una fies-
ta en Hollywood».

Monumental. — «Dick Turpin» i «El

Mundial. — «Las vírgenes de Wimpole Street» y «Alegría estudiantil».

Pathe Palace. — «La hija del bosque», «Pescada en la calle» y «La estrella del Moulin Rouge».

Principal. — «La chica de las montañas», «Madres de bastidores».

Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.

Smart. — «Un nombrecito valiente, «El tren de las 8 47».

Salpida. — «El amor de Rothschild «Las argenas de Wimpole Street «Las cuatro hermanitas».

Talla. — «Broadway por dentro, «Ana del remodelador «El sínfona del coronel».

Triomf. — «Su mayor éxitos, «La travesía molinera «El conquistador irresistible».

Tet. — «El tren de las 8 47, «Pellirojo «Romanza húngara».

Urquinaena. — «Yo canto para ti «La rubia del Folies».

Vera. — «Vera, mi amor, «Calidad con suéter «La Dolores».

Volse. — «El enemigo cum. is, «tous boule i rey negro».

W. — «Yo soy una mujer».

6 ptes. flascó

LA CULTURA

CONFERENCIA DE L'A. U. C.
PRO S. D. N.

«La codificació del Dret Internacional»

Ahí tingué lloc a la Universitat, dintre del curs sobre la Societat de Nacions, organitzat per l'Associació Universitaria Catalana pro Societat de Nacions, la conferència del senyor Carlos E. Mascareny, sobre el tema «La codificació del Dret Internacional i la Societat de Nacions».

Comença el conferenciant dient que la Societat de Nacions, a més de l'obra purament política, hi ha tota una obra de cooperació internacional i tècnica molt important. Dintre de les activitats d'ordre jurídic trobem la codificació del Dret Internacional. És susceptible de codificació, segons el Dret Internacional actual, escapen a la codificació tot el que no té un caràcter exclusivament jurídic, i hi ha que tenen en compte que en relacions internacionals intervenen el Dret, la Política, la Justícia, la Moral i l'opinió pública. El Dret Internacional, el que és referenciat a la consolidació de la pau, etc. Ha d'ésser una ciència no sols jurídica, sinó social.

La primera idea de la codificació del Dret Internacional és deguda al filòsof anglès Bentham. En 1793, l'abbe Gregoire, presenta a l'Assemblea Nacional francesa una «Declaració del Dret de Gentes», que fracassa. En 1846, Esteve de Ferrar publica un Codici de Dret Internacional. A partir d'aquesta data es publiquen moltes obres.

El 1929 es reuneix la primera Conferència de La Haya i el 1930 la segona, per tal de procedir-se a la codificació parcial del Dret de la guerra, de la neutralitat i del reglament pacífic dels conflictes internacionals. Una conferència estava convocada per al 1934, però vingué la guerra i no es reuní mai més. Malgrat que semblava paradoxal, la guerra contribuï a donar un nou impuls, produint per a la pau una reacció que portà les violacions del Dret. En el moment que s'elabora el Pacte de la Societat de Nacions, es vol confiar al nou organisme la codificació, però aquest intent no es realitzà fins el 1924, en què la Societat de Nacions empenen el treball i indica el mètode que ha d'emprar-se. Fou creat un Comitè de 17 juristes que representen els principals sistemes jurídics del món.

Arriben a la celebració de la Conferència per a la codificació del Dret Internacional, convocada per la Societat de Nacions, amb la col·laboració de 47 Estats, vuit dels quals no eren membres de l'organisme de Ginebra. Els temes a tractar eren: nacionalitat, mar territorial i responsabilitat dels Estats.

Malgrat ésser la nacionalitat una qüestió tan delicada, la Conferència es posà d'acord sobre la major part de les bases que li foren sotmeses. D'acord consignat en una convenció, tres protocols i vus de recomanació que el senyor Mascareny estudia detalladament. Sobre la mar territorial, la Conferència arribà a un acord unànime sobre l'existència de la sobirania de l'Estat en una zona que la llibertat de navegació dintre d'aquesta zona ha d'ésser salvaguardada per l'Estat. Les divergències foren sobre el significat de la mar territorial i la seva extensió. Foren elaborats tretze articles sobre el règim jurídic de la mar territorial. La Comissió d'estudi de la responsabilitat dels Estats no va poder

presentar conclusions a la Conferència.

El senyor Mascareny es refereix àmpliament als inconvenients i avantatges de la codificació i finalment al que deu ésser la codificació, segons les noves finalitats del Dret Internacional, els principis jurídics i morals i les qüestions no reglamentables jurídicament i que pertanyen a la Política.

Hem vist un nou aspecte de la Societat de Nacions — diu — avui que tant se parla de crisi de la Societat de Nacions. Molta gent voldria veure realitzar el miracle que avui es produís una guerra mundial, demà la Societat de Nacions digués una sola paraula i demà passat la calma i l'harmonia més absoluta regnés sobre la terra. En primer lloc la Societat de Nacions representa un gran pas en l'evolució de la mentalitat humana. Compta amb un actiu de conflictes resolts i encara més evitats. La Societat de Nacions i el Pacte són susceptibles de millora, però també és cert que és un instrument perfecte de civilització i pau, a condició que sigui sincerament aplicat. Més que d'una crisi de la Societat de Nacions es tracta d'una crisi política i d'aplicació integral del Pacte. No hi ha que oblidar que la Conferència del Desarmament és un organisme sense poder executiu i que la responsabilitat correspon als Estats. Que les conferències econòmiques no comptaven més que amb el concurs de la Societat de Nacions. Hi ha que treballar per a la pau, que vol dir organitzar-la. L'instrument d'aquesta pau organitzada és la Societat de Nacions. Volem la pau noble de superació dels uns als altres, creadora de noves manifestacions de l'esperit. Contra la pau per a la pau i per humanitarisme, hi oposen la pau per la col·laboració i per humanisme. La finalitat de la Societat de Nacions no és la pau que és sols un mitjà de fer possible la col·laboració internacional, per tal de produir el desenvolupament del món. En acabar, el conferenciant demanà l'ajut moral per a l'organisme de Ginebra, i diu que cal tenir fe en un futur millor, però que cal lluitar perquè aquest futur sigui aviat.

Fou molt aplaudit.

FOGONS FOKOIL

A OLIS PESATS (GAS-OIL)

ECONOMIA	
Durada mensual:	
1 hora diària: 0'45 Ptes. al mes	
2 " " " " " " " " " " " "	0'90
3 " " " " " " " " " " " "	1'35
4 " " " " " " " " " " " "	1'80
5 " " " " " " " " " " " "	2'25
6 " " " " " " " " " " " "	2'70
7 " " " " " " " " " " " "	3'15
8 " " " " " " " " " " " "	3'60

Pessetes 40

SENSE FUM SENSE SORORI
SENSE OLORS DESPLAENTS

INDUSTRIES FOKOIL

Aragó, 185 (cant. Muntaner) Tel. 81451

Falten agents en algunes poblacions

René Benjamin

A la fi els dirigents de Conferència Club s'han sortit amb la seva. Després de la magnífica, inoblidable, conferència que René Benjamin feu sobre «De l'art d'enganyar des confiances: ceux qui les commettent, ceux qui les subissent», hom ja es demana tot seguit quan tornaria a parlar a Conferència Club l'eminent escriptor parisienc cent per cent. A la fi, després de quatre anys de gestions continuades René Benjamin ha accedit de nou, i, demà, dilluns, pronunciarà una conferència sobre el tema «Les lettres d'amour de Balzac».

René Benjamin nasqué a París, el dia 20 de març del 1885. La seva família era parisenca des de feia cent anys.

Comença a actuar en el periodisme («Gil Blas», «Echo de Paris»).

Antoine, l'Odeon, li representa dos actes: «Le Pacha» (febrer de l'any 1911).

Vers aquesta època comença un estudi dels suports de la Societat socialista i de costums sense element novellès, persuadit que les coses vistes poden tenir un caràcter d'art tan gran com una novel·la. Comença amb les «Justices de Paix de Paris», que publica el 1913, i passa un any estudiant «Le Palais», que n'és la continuació lògica.

però la guerra esclatà. A començament del 1914 havia donat, així mateix, un llibre sobre l'«Hotel des Ventes», sa faune et ses moeurs. Mobilitat el tercer dia, partí el vuit vers la Lorena i el mes de setembre es feu ferit prop de Verdun. Escriu «Gaspards» (Premi Goncourt any 1915); durant un any fa el servei d'acompanyament, en el qual veu successivament tots els fronts, i escriu en els trens on combina els queviures dels exercits: «Sous le ciel de France» (any 1916). Passa tot seguit a la Propaganda, és enviat al front angles, als grans camps americans a França i enceta en aquesta ocasió l'«Hotel de conférences», que encara no havia parat.

Publica «Major Pipe et son Père» l'any 1917, i «Grand Goujons», el 1918. El 1919 lliura «Amadou bolchevistes».

Tornant als seus estudis sobre els suports de la Societat, publica, el 1921, la «Parce de la Sorbonne», pamflet violent contra aquest establiment, segons el seu entendre, d'inutilitat pública. El 1924, «Valentine ou la folie démocratique». El 1927, «L'Alibis de la démocratie». El 1929, «Les Angures de Gènes».

Per al teatre, vers el qual es sent francament atret, i on voldria fer comèdia social i política, lliura successivament: «Le Pie Borne» (Odeon, 1921), «Les plaisirs du lars» (Vieux Colombier, 1922), «El fait que chacun soit à sa place» (Vieux Colombier 1924), «Gironettes» (Variétés, 1935).

En fi, dedicant-se al retrat, dona el 1921, «Antoine déchaine»; el 1922, «Soliloque de Maurice Barrès»; el 1928, «Sous l'oeil en fleur de Mme. de Noailles»; el 1929, «Le Mérechal Joffre»; el 1930, «Clemenceau dans la retraite». El primer li val un premi, promogut per una jove actriu, que no es troba retratada al seu gust. I ben entès, ell el perd (1922), com correspon a l'home que ha escrit «Le Palais et ses Gens de Justice».

Després de la guerra ha donat, tant a França com a l'estranger (Polònia, Noruega, Dinamarca, Anglaterra, Holanda, Suïssa, Bèlgica), unes dues-centes conferències, que són molt sovint narracions de coses vistes, a manera de reportatges parats, retrats presos sobre el viu.

Curset de Cultura Universitària per a obrers

Aquests cursets, organitzats per la Comissió d'Obra Social de la F. N. E. C. es donaran cada dia a partir del dimecres, dia 22 del mes que som, al local de la Unió d'Estudiants (carrer de Rivadeneyra, 4, segon). L'horari de les matèries serà: dilluns i divendres, de 8'30 a 9'15, Biologia i Geografia general, i de 9'15 a 10, Filosofia, Llengua Catalana i Història de la Literatura. Dimarts i dijous, de 8'30 a 9'15, Biologia, Matemàtiques i Història de la Cultura; de 9'15 a 10, Física, Química i Història General. Dimecres i dissabtes, de 8'30 a 9'15, Història de l'Art, Dret i Legislació Obrera, i de 9'15 a 10, Geografia Física de Catalunya i Municipalisme.

En aquests cursets intervindran els professors científics de les nostres Facultats Universitàries: doctor Joaquim Balcells, P. Bosch Gimpera, A. Carrion, Cervera, Colomer, Chevalier, Moles Caubet, Pericot, Ras, Josep M. F. i Sunyer, Serra Hunter, Vicenç, Josep i Joaquim Xirau.

La inscripció està oberta i pot fer-se avui, diumenge, de cinc a vuit, al local de la Unió d'Estudiants o bé el dilluns i dimarts a la Biblioteca de Filosofia i Lletres, a la Universitat.

Com ja s'ha anunciat, la inscripció és de cinc pessetes amb dret a assistir a totes les sessions de les nostres Facultats Universitàries. Advertim a tots els inscrits que tenen que passar el vinent dimarts a recollir el seu carnet d'identitat.

La F. N. E. C. agraeix la col·laboració que li ha atorgat el professorat i la Unió d'Estudiants a l'obra d'aquests cursets.

Les Converses amb Ponent de l'A. G. A. E. S., i llurs aportacions pràctiques al Dret de Treball

Les dues sessions en què s'ha desenvolupat la conversa amb Ponent que la Comissió d'Extensió d'Ensenyament de l'Associació de Graduats i Alumnes de l'Escola Social ha encomanat al seu president, el graduat i advocat senyor Pau Borràs sobre «Excepcions en els judicis davant la Jurats Mixtos», han palesat la plena eficàcia dels mètodes de treball i estudi que hom està posant en pràctica per tal de fixar solucions concretes a les formes interpretatives de textos i normes de procediment de caràcter dubtós en les qüestions relacionades amb el Dret Social.

Les conclusions adoptades, després de nombroses i fecundes intervencions dels assistents a la conversa — entre les quals cal remarcar una opinió — solució que sobre incompetència de jurisdicció formularia per escrit el membre de l'A. G. A. E. S., senyor Lluís Vives, per tal que fos incorporada a la tesi sustentada pel Ponent — seran facilitades als adherents a aquesta institució escolar — professional per tal que, en correspondre amb els punts continguts en el full questionari que oportunament els fou cursat, puguin anar augmentant llur «dossier» documental en matèries de Dret de Treball, conformement amb el que ha estat previst en les instruccions d'organització d'aquesta forma viva i activa d'estimular l'estudi i la investigació.

Paral·lelament amb les Converses que es varen celebrant a l'Escola Social per l'A. G. A. E. S., aquesta entitat s'ha proposat informar tècnicament, en el sentit de donar oficialment l'opinió col·lectiva dels membres que la integren, els problemes i projectes relacionats amb llur especialització professional.

Les excursions del Rectorat accidental

Ahí, al migdia, al Rectorat fou lliurada als periodistes la nota següent:

«El dimarts, 14 de l'actual mes i amb objecte de presidir el certamen literari-científic, organitzat per l'Institut de Segon Ensenyament de Tarragona, vaig tenir el gust de visitar l'Escola Normal de l'invicta ciutat.

Fou per a mi grata l'excursió, perquè ultra les atencions que vaig rebre del professorat, voreig confirmar, una vegada més, l'opinió que temps ha tinc formada de les causes a què és deguda l'escassa eficàcia de l'ensenyança en general i, en particular, de l'ensenyança secundària.

Vaig poder observar, en primer lloc, que fa falta intensificar el que s'ha dit, amb frase un xic sarcàstica, pedagogia de cal i cantos. Sense edificis adequats ni catedres higièniques, ni museus, laboratoris, camps d'esport i tots els mitjans que utilitzen les modernes institucions pedagògiques, no és possible portar a terme l'educació de la joventut.

Després de realitzar aquesta tasca preliminar, és precis dotar els centres de cultura del personal suficient per a que els alumnes tinguin amb els professors una comunicació freqüent i, en darrer terme, donar als plans d'ensenyament, l'elasticitat necessària per a desenvolupament de les tendències contingudes en estat latent a l'ànima de la joventut.

Admirable resultat que, no obstant amb tals mitjans obtingui algun resultat el personal docent dels nostres centres culturals. Tantots, en tot temps, gràcies a un esperit de sacrifici, dignes del màxim elogi, han educat moltes generacions i format el patrimoni espiritual del nostre país.

Es una injustícia fer responsable al professorat dels insuficients resultats de l'ensenyança; perquè, ultra els molts indicats, que reduïxen al mínim el rendiment de l'esforç efectuat pels educadors, hi ha que observar que els sistemes pedagògics, pel seu caràcter indirecte i mediat, no poden donar individus completament formats per a la lluita per la vida, on l'educació, es verifica de manera directa i immediata, sota la direcció dels mestres a totes les arts i el saber.

Tot això pensava jo mentre visitava els centres de la cultura tarragonense i tot això he volgut manifestar sobre el tema d'història «Pobles navegants i pobles comerciants en l'història antiga».

El dimenge, a les onze del matí, el reconegut mestre senyor Martí Alpera la donarà sobre «Moral pràctica». Aquestes conferències es donaran a l'Escola Normal de Mestres de Barcelona.

Al mateix temps es recorda a tots els senyors mestres inscrits per a l'excursió cultural a Nòrd de França, que tindrà lloc el proper diumenge, la conferència d'ésser puntuals a l'hora de sortida, ja que l'autobús partirà amb tota puntualitat.

UNIVERSITAT

El senyor Duado, convoca als rectorats d'Universitat. — Es va rebre una ordre telegràfica del ministre d'Instrucció Pública, en la qual es convoca per al proper dia 24 a tots els rectorats d'Universitat.

Nous batalliers. — Pel Rectorat han estat expedits els títols de batalliers següents:

Institut de Badalona «Albéniz»:

Lluís Tabuenca Juan.

Institut de Manresa: Rosa Fortuny Riera.

Institut de Mataró: Carlos Berra Llanzarote i Manuel Riera Clavell.

Institut de Terrassa: Josep Sánchez Pons, Marian Galobardas Duran i Carlos Mas Gibert.

Institut de Girona: Ildefons Huix Vilader Esteve Ferrer Reig i Ernest Adler Reizner.

Institut de Tarragona: Joan Jové Lagarriga, M. Concepció Terrer Casals, Manuel Josep Sanz Solé i Josep M. Ventosa Regordosa.

Institut de Reus: Hermínia Mateu Huguet i Conrad Felip Sugrañes.

Institut de Lleida: Joan Josep Portugués Herrando, Josep M. Cristóbal Zalba, Josep Novell Soler, Ramon Ayguadé Ortiz, Enric Salvadó Subias, Lluís Camon Palacin, Eduard Vilanova Ortiz i Joan Geuma Castells.

Institut de Palma de Mallorca: Antoni Real Bibiloni, Miquel Oliver Massutí, Mateu Zaforteza Socas, Antoni de N. Verger Canals, Mateu Solivellas Coll, Joan Ribas Santandreu, Joan Fortuny Coll i Joan Galmés Gamit.

Institut de Maó: Josep Roig Quintana.

Institut d'Eivissa: Josep Hevia Oliver, Josep Guasch Juan, Ignasi Mayol Moragues, Martí Mayol Moragues, Llorenç Moya Gilabert, Josep Prats Navarro, Joan Ribas Bonet i Josep Riera Tur.

Institut de Tortosa: Jesús González Pascual, Joan Mas Margalef, Teresa Roé Cid i Josep M. Melis Saura.

Institut de Barcelona, «Maragall»: Agustí Casanova Viñals, Lluís Dolcet Buxeres, Narcís Ibarz Roger, Emil Serrat Villagrasa, Vicenç Brosa Torres, Josep Garcia Fité, Josep Planells Queraltó i Agustí Fons Mercader.

Institut de Barcelona, «Balmes»: Rafael Bruna Platero, Joaquim Arias Diaz de Rábago, Vicenç Arias Diaz de Rábago, Rafael Geljo Soraiz, Eliezer Jaureguizar Pastor, Josep Morros Salvadó, Josep Oriol Pascual Parés i Juli de la Puente Llovera.

Servei oficial de vacunació antitífica. — El dia 20 del mes que som quedarà obert el segon període de dit servei per als alumnes dels centres docents d'aquest districte universitari. Les sessions tindran lloc al Laboratori de dita càtedra els dilluns, dimecres i divendres de cada setmana, que siguin feiners, de dotze a una. Aquest nou període es clourà el dia 15 del proper mes de juny.

INVESTIGACIONS PRIVADES — INFORMACIONS CONFIDENCIALS VIGILANCIA DISCRETA DE PERSONES

RAMON PINEDA ESTELA

Comissari cap, jubilat, d'investigació i Vigilancia, d'Espanya, Diplomada de l'«Ecole d'Identité Judiciaire» de la Prefectura de Policia de París, Ex-Director de l'«Ecole de Guardia Civil i Policia i Ex-Director General de Policia del Perú — Director a Espanya i Portugal de «SERVICE SECRET EUROPEEN» (Associació de Detectives professionals de Ginebra) — Oficina: RAMBLA DE CATALUNYA, 80, PRINCIPAL, PRIMER RA — TELEFON 74364 — BARCELONA

R. CARSI

POUS ARTESIANS I CONSTRUCCIONS HIDRAULIQUES
Rosselló, 440 BARCELONA Telèfon 54467

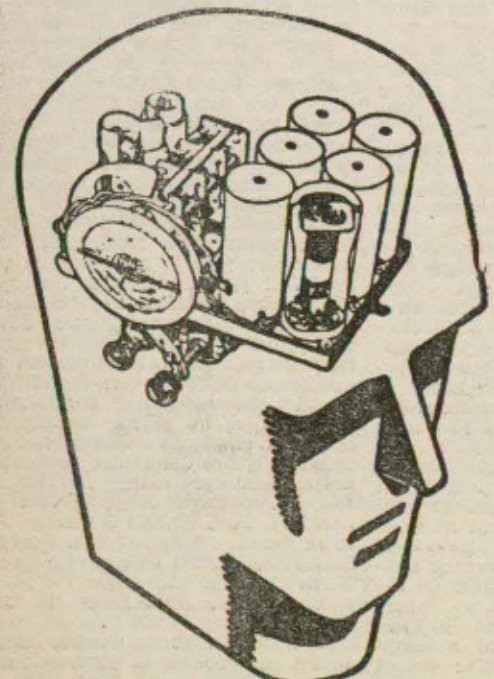
MODELS A L'ABAST DE TOTES LES FORTUNES

"cerebro mágico"

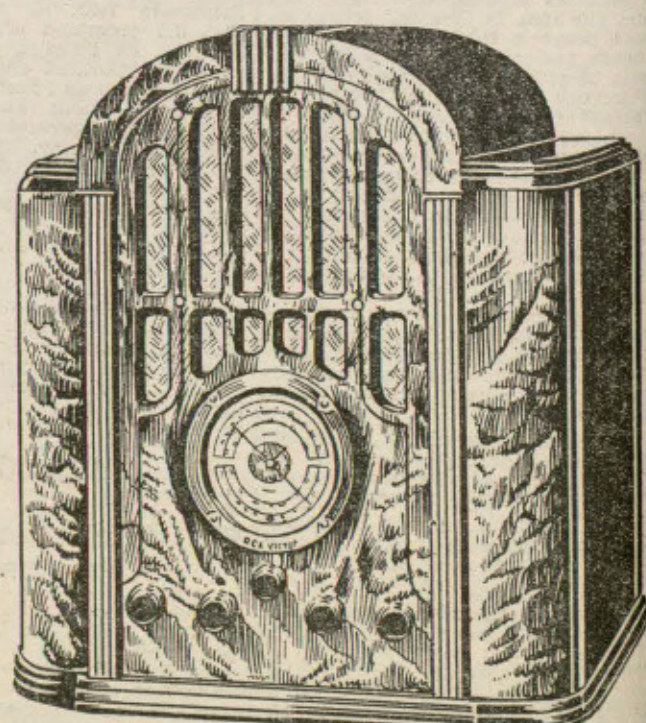
R.C.A. Radiola

S.I.C.E.

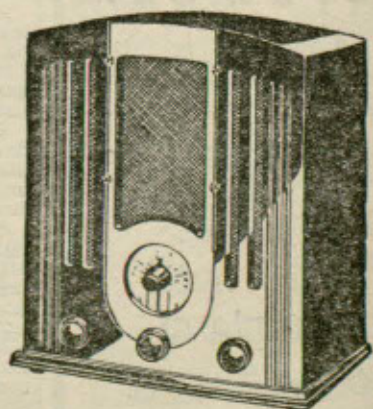
PASSEIG DE GRACIA, 29
BARCELONA

"CEREBRO MÁGICO"
R.C.A. Radiola

R.143. VUIT VÁLVULES

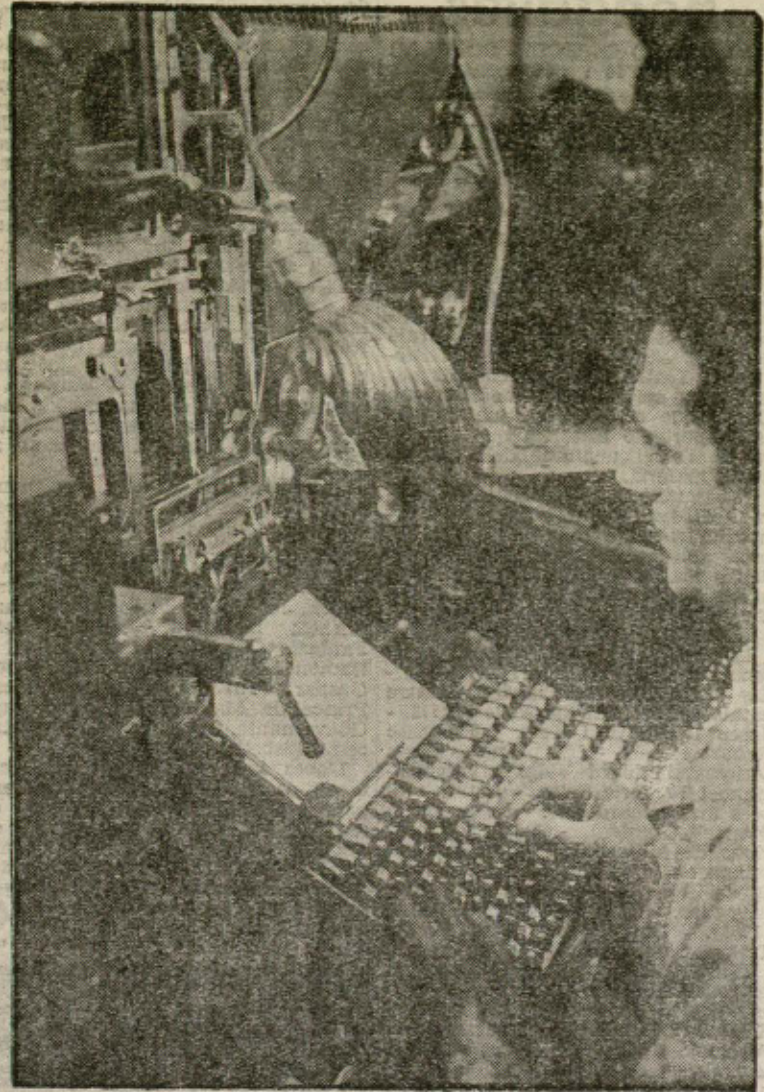
R.103. QUATRE VÁLVULES

LA CAPÇALERA VERMELLA DE LA HUMANITAT, BANDERA

Ampliacions i reformes efectuades en els nostres tallers

La gran difusió, cada dia en augment, del nostre diari, i les noves màquines de compoundre que acabem d'instal·lar

L'article escrit damunt unes quartilles es transforma en un seguit de línies de metall...

La gran difusió de LA HUMANITAT

Quan LA HUMANITAT esdevingué diari del matí, muntà els seus tallers amb la il·lusió posada en l'esdevenidor. El diari del vespre, limitat al públic barceloní, es transformava en rotatiu del matí de cara a Catalunya. El tiratge era aleshores modest. Els elements amb els quals es comptava per a confeccionar el portatiu de les esquerres catalanes, no ho eren menys. Avui, al cap de dos anys de la seva transformació LA HUMANITAT ha assolit el tiratge màxim dels diaris catalans — superior al de la majoria dels escrits en castellà — i ha esdevingut una bandera de combat.

Ampliacions a la impremta -- Tres linotips més

La impremta, modesta, ha estat amplada paulatinament. Ha calgut exemplar els seus locals. El nombre de linotips ha estat augmentat — tres màquines més — i l'utillatge i material de calxes igualment perfeccionat. Allò que cinc anys ençà semblava suficient ha exigít diverses ampliacions i n'exigirà encara d'altres. La nostra magnífica rotativa que servia a bastament les exigències del moment i capaç de resistir les exigències més optimistes del futur, resulta ja, a hores d'ara, insuficient. La seva capacitat de producció — tot i ésser important — no és

prou. El diari de la democràcia republicana d'esquerra de Catalunya adquireix cada dia una major difusió.

La capçalera roja del diari

Arreu de la nostra terra, la capçalera roja de LA HUMANITAT és una bandera hissada amb caràcter permanent. Bandera de lluita, bandera sagrada que simbolitza uns ideals que no poden morir, i que és penyora perenne de l'executòria noble, recta, patriòtica, d'uns homes amb els quals LA HUMANITAT està plenament identificada perquè han sabut plasmar, en el sacrifici com en el poder, l'aspiració d'un poble i el contingut d'uns principis ideològics cada dia — malgrat tot — més a prop del triomf.

L'obra en marxa

Ens plau — al cap de dos anys de lluita, de bregar constant — parlar de nosaltres, del nostre diari, que és el diari de la democràcia de Catalunya. I ens plau, perquè amb l'esforç constant de tots, hem arribat a fer d'una obra modesta i amb recursos limitats, el puntal més ferm, la força més efectiva del republicanisme i del nacionalisme català d'esquerra. Avui — i no es vulgui veure en les nostres paraules un esclat d'immodèstia — estem plenament satisfets de la nostra obra, tot i reconeixent-la encara imperfecta. Satisfets, pel camí fet i més satisfets encara perquè ens sentim encoratjats, cada dia, per la massa entusiasta que comparteix els nostres batecs i que ens presta el suport del seu escalí i de la seva col·laboració moral i material.

Endavant! Seguiu i seguirem endavant. En aquestes hores de prova, més que mai.

Els tallers en activitat

Reproduïm alguns documents gràfics que donen una idea del que és actualment la nostra impremta. El regle magnífic de les deu linotips en plena activitat, a altes hores de la nit, en l'hora febrera de la confecció del diari. Un detall d'aquestes magnífiques màquines de compoundre que transformen en ratlles de metall les línies escrites a les quartilles. Una pàgina del diari a bords d'anar a la premsa d'on sortirà el motlle per a l'estereotípi. El company compaginador acaba de donar-li els darrers tocs. Els titulars vis-

Telefons de
LA HUMANITAT
Redacció: 22122
Impremta: 14446

L'hora dels correus

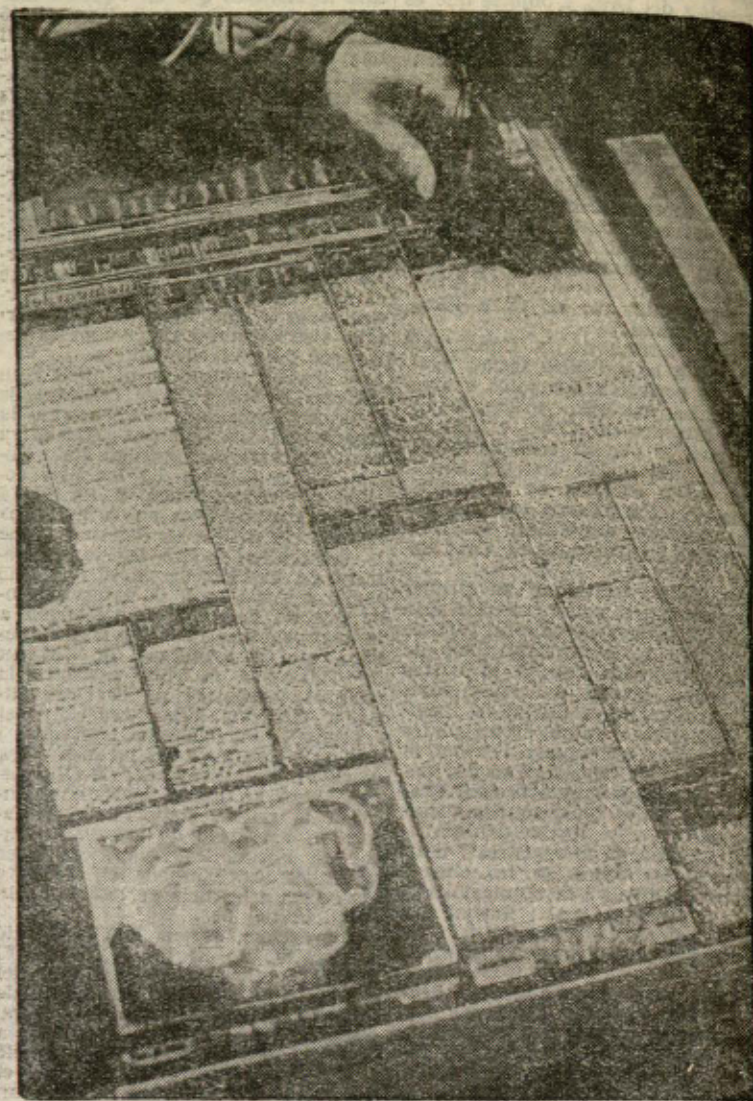
Després, la rotativa. La màquina que impressiona més els profans. Les feixugues bobines de paper són devorades pel gegant mecànic que uns metres enllà vomita diaris i més diaris, a una gran velocitat, impresos curosament i perfectament plegats, humits encara. És l'hora dels correus. Els minuts són preciosos. Un grup d'obres empaqueta agilitment les expedicions. Entremunt, els venedors ambulants esperen impacients la mercaderia — podriem dir-ne mercaderia espiritual — que cridaran pels carrers de la ciutat...

Salut, amics!

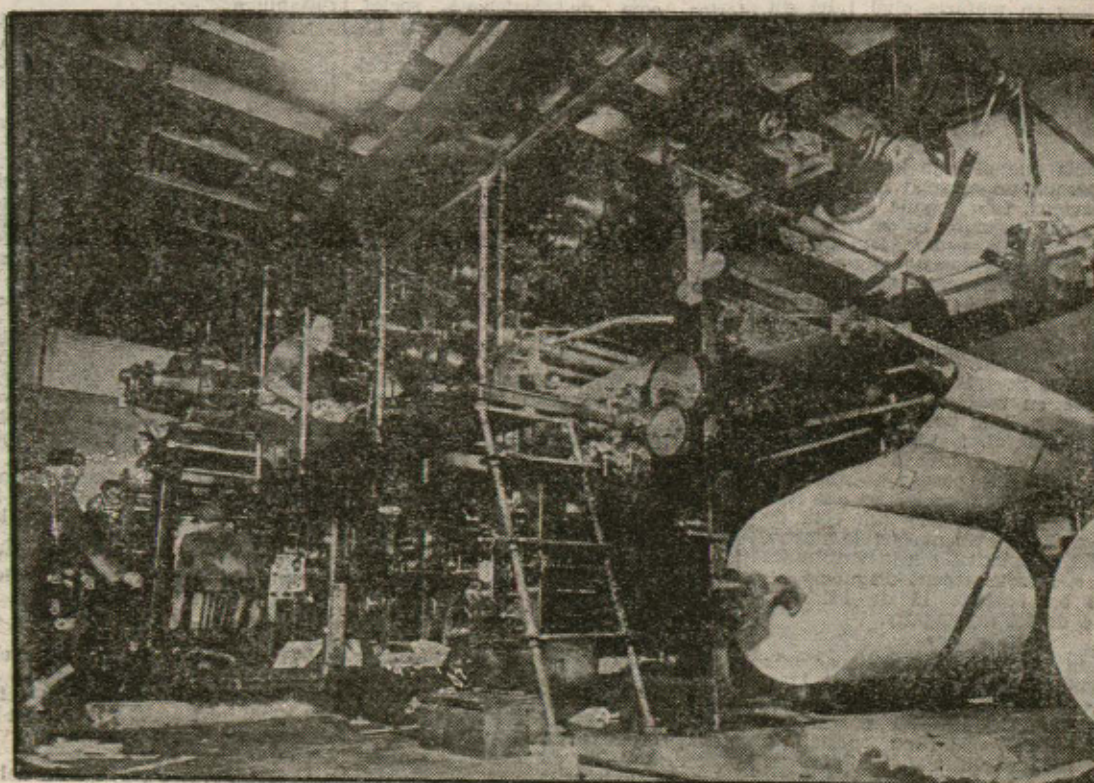
Heus ací la nostra impremta. El laboratori del nostre diari, que porta com a rotatiu matinal dos anys de vida. Que aspira a viure'n molts més. Que ajuda a escriure, una mica cada dia, la història de Catalunya i la història dels nostres homes.

Amics de LA HUMANITAT, salut. Salut a tots. Als que sou lluny i als que sou a prop. Quan hi ha una identificació espiritual, quan se senten uns mateixos ideals, la distància, els murs o les reixes, no tenen cap importància.

Alcem la nostra bandera.
Visca Catalunya! Visca la República!

El darrer toc a la primera pàgina del diari... (Fotos Casas)

La rotativa està a punt. Dintre d'uns minuts començarà a «vomitar» diaris...

Una secció de linotips a l'hora de la feina. Al fons, més linotips en marxa...

PANORAMA INTERNACIONAL

La situació entre Itàlia i Abissínia és tivant

Un amenaçador discurs de Mussolini

No podem menys que recordar que en signar-se el Pacte de Roma preveïem un agreujament del problema d'Abissínia i per tant un perill greu per a la pau, fins per a la pau d'Europa. França va accedir a les pretensions d'Itàlia de tenir les mans lliures a Abissínia davant la temença cada dia creixent de l'Alemanya hitleriana i això que, en aquells moments, Hitler encara no havia donat el cop de teatre de denunciar el Tractat de Versalles. La incògnita llavors era i és encara, l'actitud d'Anglaterra.

En circumstàncies normals no hi ha dubte que el Govern de Londres cridaria l'atenció a Mussolini davant dels atacs descarats que Itàlia ve consumant contra el seu amic de l'Àfrica, però en el moment difícil en què ens trobem a Europa és molt possible que Anglaterra acabi per trobar una fórmula que li permeti abandonar l'Estat africà d'una manera honrosa o qui sap si havent-ne tret un profit material.

En anunciar fa pocs dies les agències que França i Anglaterra havien iniciat unes gestions epàsques com el mateix Mussolini ens diu en el seu discurs davant el Senat, per a cridar l'ordre a Itàlia, semblava talment com si ens trobéssim enys passats en què els tres països no estaven lligats per un temor comú a Alemanya. No varen trigar els desmentiments. Mussolini va dir d'una manera ben clara que no toleraria cap gestió d'aquesta naturalesa, com ha deixat entendre que es retiraria de la Societat de Nacions si aquesta vol intervenir en les seves diferències amb Abissínia (una nova mostra del fracàs de la S. de Nacions que quan topa amb una gran potència no té altre remei que desconfiar el que passa), i, finalment, en el seu discurs del Senat, per a desfer l'efecte que en l'interior haguessin pogut causar l'atreviment a les potències amigues i cridar l'atenció i per a desfer el que a l'exterior haguessin pogut produir la seva rèplica ensuperbida, ha pretès desviar l'atenció fent creure que els motius que impellen França i Anglaterra a sentir-se inquietes no era altre que el temor de veure Itàlia desguarnida a Europa en cas de conflicte.

«No han de témer els nostres amics», digué en el seu discurs als senadors. «Nosaltres som prou conscients de la nostra força per a saber el que podem fer. En sembla que amb les lleves de 1911, 1913 i 1914 en peu de guerra, i la de 1912 a la reserva, amb nou-cents mil homes, tenim de sobres perquè els nostres amics puguin mirar amb seren-

nitat el futur d'Itàlia. Itàlia sap el que vol i on va, ve a dir a continuació, però sobretot declara que per a poder obrir amb completa llibertat a Europa necessitem tenir les espatlles ben guardades a l'Àfrica i això és el que anem a fer».

Mussolini no pot ésser més explícit. «Vosaltres, els Estats aliats meus —els diu—, voleu que estigui al vostre costat i alerta pel cas d'un atac de Hitler. Jo sóc ací i per alguna cosa tinc la nació militaritzada i mobilitzada, però jo tinc dret a exigir de vosaltres que em deixeu les mans lliures davant d'aquest país ebàrbare que és diu Abissínia».

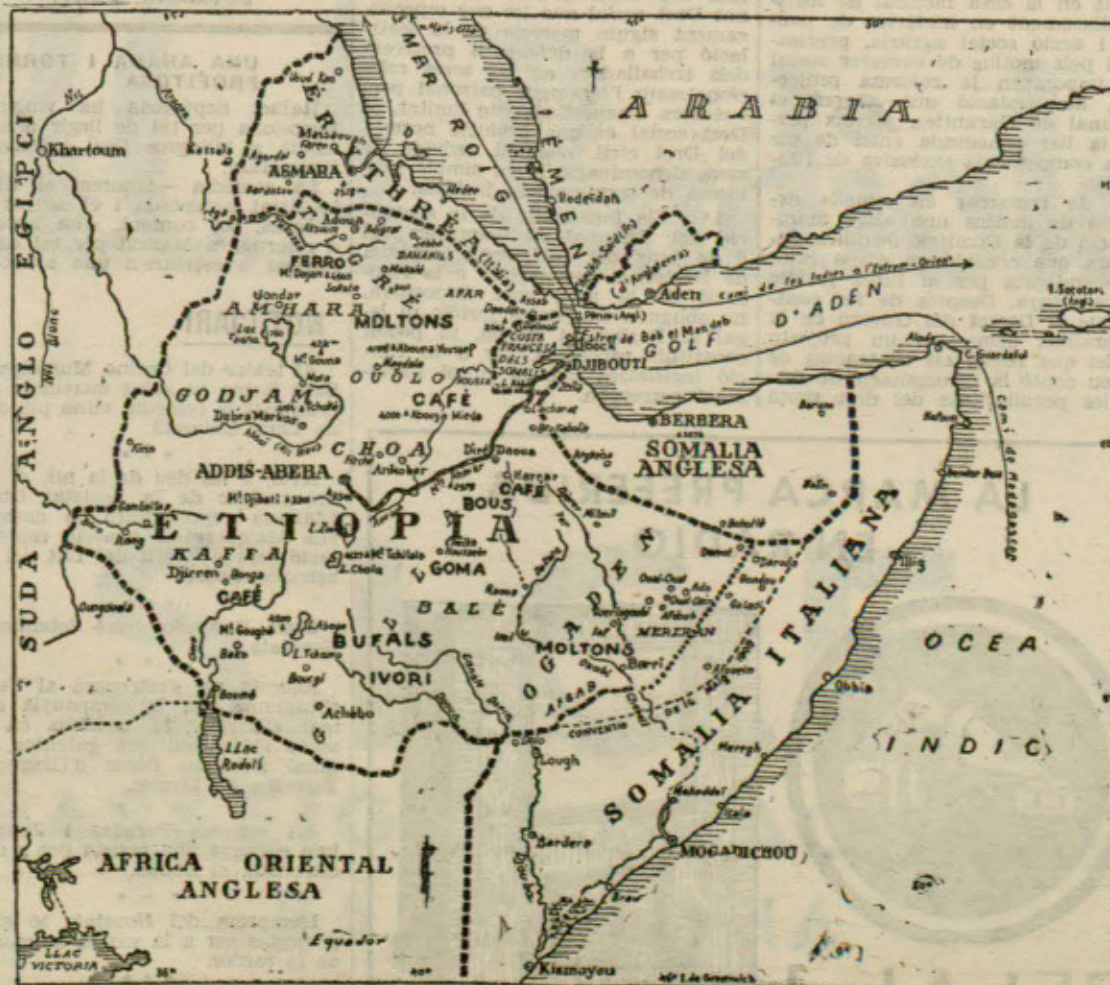
La premsa italiana, per tant Mussolini, d'ençà dels primers incidents, fa uns mesos, ha orientat la seva campanya d'una manera oberta cap a crear una psicologia de guerra en el poble italià. Ha sorgit aquella literatura de guerra en la qual es tracta l'enemic de bàrbar i s'expliquen als lectors mil detalls que demostren la realitat de l'acusació i es posa de manifest a cada moment, amb proves documentals, que l'enemic és el que vol la guerra. No hi ha un sol país al món que no pugui demostrar que el seu enemic és un bàrbar al qual precisa esborrar del concert dels pobles lliures en bé de la cultura i de la civilització. Itàlia no ha inventat res de nou i en certa manera no ha hagut de fer res més que desempolvar els discursos de la guerra europea passada. Ara bé, en el cas d'Abissínia ha pogut utilitzar encara un altre tema: per la llibertat de dos milions d'esclaus, diuen els diaris italians parlant de la lluita amb Abissínia. I presenten un regle de negres lligats a una cadena pels peus que es perd en l'infinit. No es pot negar que l'acusació és fonamentada, però el cas no és nou ni és únic. Més: podem assegurar que no hi ha cap país europeu dels que tenen colònies en terres de negres a l'Àfrica, que a desgrat de totes les declaracions solenns contra l'esclavatge i totes les convencions internacionals, no disposi dels negres com d'esclaus i

no els tracti com a tals. D'això no se'n salva ni Itàlia, ni França, ni Anglaterra, ni tampoc Espanya. Es

una de les condicions inherents a la colonització.

L'interessant de constatar en a-

quest plet és l'habilitat diplomàtica de Mussolini que sap aprofitar un moment psicològic com el que plana

Als confins d'Abissínia amb la Somàlia italiana es pot veure, delimitada entre dues línies de punts, la zona origen del conflicte. Prop de la frontera d'Eritrea es veu una zona que conté mineral de ferro, molt necessari per a Itàlia

és de creure que d'ara endavant canviï de pensament. Amb la sanció de la S. de N. o no. Amb l'assentiment d'Anglaterra i França o no, Itàlia està disposada a «civilitzar» Abissínia i ho farà. No altra cosa demostren el seus preparatius bèl·lics. Les seves protestes per la venda d'armes al Negus no són més que una bella excusa més. Per Mussolini no és cap secret que no hi ha ningú amb prou força per impedir que els fabricants d'armes i municions aprofitin un client. I encara, sap que Etiòpia no disposa de grans estocs de material de guerra i sobre tot que disposa d'aviació, almenys en quantitat suficient per oposar a la italiana. Si un dia Manelich va poder derrotar els italians per la força del número, és molt poc fàcil que ara pugui tornar a passar el mateix. L'exèrcit italià compta ara amb milians de lluita, entre els quals hi ha la de les defectes més terribles de la població, que sap que no han trobat rèplica adequada. A més, Mussolini necessita per a la superpoblació d'Itàlia una sortida que no sigui l'emigració vers un país que desnaturalitzi els seus subdits, i Abissínia li presenta un camp d'acció immillorable, camp d'acció que, encara, li permetrà prolongar la lluita africana fins a l'Indic sense solució de continuïtat.

Només, una ensopagada interior podria evitar aquesta conquesta imperialista però, la situació no ens sembla prou madura. En tot cas, d'haver de passar alguna cosa a l'interior, ha d'ésser més aviat que una conseqüència de les incidències de la lluita armada, si és que arriba a plantejar-se.

A París ha nevà

París, 18. — El canvi de temperatura que s'ha produït sotadament a tot Europa ha repercutit aquest matí a París. En efecte, a primeres hores ha nevà abundantment durant vint minuts. La temperatura ha baixat molt.

Hom sap que ha nevà en molts llocs de França.

Un suec que guareix l'asma

Wew Haven (Connecticut), 18. — El doctor Stephan J. Mahern ha revelat que ha descobert un serum amb el qual es poden guarir la majoria dels casos d'asma. Ha manifestat que la fórmula de dit serum la facilitarà a tots els metges que vulguin aplicar-la.